

כינוס מיוחד: מאה שנים למותו של אליעזר בן-יהודה

■ **הזמנה לכינוס** – הציבור מוזמן לכינוס מיוחד לציון מאה שנה למותו של אליעזר בן-יהודה: עיון במפעלותיו ובמפעלות בני דורו.

הכינוס – פרי שיתוף פעולה בין האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ובין האקדמיה ללשון העברית – יתקיים בבית האקדמיה הלאומית למדעים ביום שני כ"ט בשבט תשפ"ג, 20 בפברואר 2023 בשעה 16:00.

הכינוס ישודר גם בשידור חי באתר האקדמיה למדעים. **לתוכנית האירוע ולטופס הרשמה**

■ **סיכום יום העברית תשפ"ג** – אתם מוזמנים לצפות בשני רבי-שיח ובאחת ההרצאות מן האירוע המרכזי שלנו לציון יום העברית. **לצפייה**

לעמוד המסכם את שלל הפעילויות ביום העברית

לקראת ט"ו בשבט

עלווה

עלווה היא נוף העלים שעל העצים, האילנות והשיחים. אפשר להשוות את הצמד עלוה ועלים לצמדים שער ושערות, דגה ודגים.

המילה המחודשת עלווה משמשת הן בתיאורים בוטניים הן בתיאורים ספרותיים. למשל: 'שיח בעל עלווה צפופה', 'עצי הברוש כהי העלווה', 'אוושת עלוותה של הצפצפה'.

אמצו ביטוי!
ט"ו בשבט שמח

המילה המחודשת **עלוה** מציינת את כל העלים שבעץ או בשיח. אפשר למצוא את המילה גם בתיאורים בוטניים וגם בספרות.

הינה דוגמה משירו היפה של יעקב שבתאי "היה מעשה במלך":

**העץ, עוללי, שלוה בו,
עלוה וענף תפארת,
וקן צפור נחבא בו,
בקן צפור דוגרת.**

מן העלווה נולד גם שם הציפור **עלוית** (עלווית) – ציפור קטנה ממשפחת הסבכיים שעלוות העצים מספקת לה הסוואה.

מדור מיוחד באתר לקראת ט"ו בשבט

השתתפו בחידון המיוחד לחג

צד"י אולי אינה האות השכיחה בתשבצים ובשלטים, אבל מעטים יודעים כי היא מציינת את אחד העיצורים המיוחדים ורבי התפוכות בתולדות העברית.

ההגייה הרווחת של האות צ בעברית של ימינו – כרצף העיצורים ts – נחשבת הגייה חדשה למדי. אין זו אלא הגיית האות צ במסורת ההגייה האשכנזית (בעברית וביידיש).

במקורה כנראה נהגתה ה־צ העברית בדומה להגיית צ בערבית – מעין ס שנהגית בלחץ, כמו בשם בירת תימן ס'נְעָא. כך היא הגיית ה־צ במסורות ההגייה של קריאת המקרא בפי עדות ישראל שבתחום השפעת הערבית, כגון מסורת ההגייה הספרדית לתפוצותיה ומסורת ההגייה התימנית.

להרחבה בתשובה חדשה באתר

לחינוך העברי בארץ ישראל הייתה תרומה מכרעת לתחיית השפה העברית. הגנות העבריות והמורים העבריים הראשונים ראו בעבודת ההוראה ייעוד לאומי נעלה וקיבלו על עצמם להפיץ את העברית החיה גם מחוץ לכותלי בתי הספר.

המורים והגנות הם שנטעו את העברית בפי הילדים בארץ ישראל ויצרו "איים" של דוברי עברית.

הפרק השני והפרק השלישי בהסכת החדש שלנו **המחיה** מוקדשים למורים העבריים ולגנות העבריות – הגיבורים והגיבורות שעשו את הלא־יֵאמָן והחיו את השפה העברית.

עוד על ההסכת החדש ולהאזנה לפרקים

משחק רביעיות "עברית בריבוע" – משחק רביעיות מאתגר ומשעשע לכל המשפחה. במשחק 48 קלפים מאוירים באיורים חינוכיים ומושכי עין. הקלפים מתחלקים ל-12 רביעיות – שבכל אחת מהן ארבע חלופות עבריות למילים לועזיות מחיי היום יום: משהו מתוק, משהו על גלגלים, משהו לשחק, משהו לטיפוח ועוד ועוד.

לרכישה כעת במחיר היכרות

עיונים פילולוגיים ובלשניים בעברית ובערבית – בספרו של ד"ר אמיר געש, שזה עתה יצא לאור, מוכנסים שישה עשר מחקרים (שהתפרסמו בעבר באכסניות שונות), ובהם עיונים פילולוגיים ובלשניים בעברית ובערבית – שצמחו ברובם מעבודת המחבר במפעל המילון ההיסטורי של האקדמיה ללשון העברית.

לרכישה כעת במחיר היכרות

**"כי האדם עץ השדה
כמו האדם גם העץ צומח
כמו העץ האדם נגדע"**

כך כתב נתן זך בשירו "עץ השדה". דימוי האדם לעץ השדה, כלומר עץ מאכל, קיבל את השראתו מן הפסוק בספר דברים: "כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את עצה לנדה עליו גרזן כי ממנו תאכל ואתו לא תקרת, כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור?" (כ, יט).

מקובל לפרש את הפסוק כשאלה רטורית: וכי עץ המאכל הוא אדם – שאתה נלחם בו בעת מצור ומונע ממנו לעשות פרי? הרי עץ הפרי מביא לך תועלת ואל לך להשמידו. מן הפסוק עולה אפוא שהעץ אינו דומה לאדם.

וכיצד נבין את המשמעות המוכרת לנו כיום? **להרחבה**

תמיכה באקדמיה

שאלה בעברית

חנות הספרים

אם נתקלתם בבעיות תצוגה לחצו כאן לצפייה בדפדפן

